

Lăcomatul

ORGAN INDEPENDENT — CULTURAL, ECONOMIC ȘI DE INFORMAȚII — DIN VALEA CRIȘULUI ALB

APARE SUB CONDUCEREA UNUI COMITET
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
BRAD

ABONAMENTE: 100 lei anual, 6 luni 60 lei
Instituții și bănci 150 lei
Muncitorii minieri și muncitorii agricultori 50 lei

APARE ÎN FIECARE JOI

Redactor responsabil: G. E. CAMBER

Biblioteca învățătorilor

Cei 7 ani ai școlii normale s'au dovedit insuficienți pentru buna pregătire a învățătorilor.

Prin modificarea legii învățământului primar-normal din Iulie 1934 s'a mai adăugat un an de studiu, al optulea, care va trebui să fie un an de sinteză a cunoștințelor și de mai temeinică muncă personală a elevilor.

Cu toată grija de a se da acum o programă care să corespundă nevoilor școlii primare și normale, totuși nu se poate afirma că vor ieși învățători perfect pregătiți.

Numai în viața practică, se poate vedea ce pregătire a dat școala normală învățătorilor și numai ei pot mărturisi ce lipsuri recunosc în pregătirea lor.

De sigur că timpul și munca personală poate duce la o perfecționare tot mai mare a învățătorilor.

Cei cari au norocul unui mediu prielnic, unor sfătuitori pricepuți (colegi mai bătrâni, personal de control la învățime) vor ajunge în scurtă vreme să fie stăpâni pe arta predării cunoștințelor, pe o cultură profesională și generală absolută necesară unor buni învățători.

În afară de îndrumătorii amintiți mai sus, învățătorii pot găsi cu ușurință înțelepți sfătuitori în cărțile din mica lor bibliotecă.

Această bibliotecă trebuie însă premerită cu lucrările mai de seamă cari pot îmbogăți sufletul și pot deschide orizonturi largi spre marile probleme ale școlii și ale satului.

Izolată însă în satul pitit după dealuri, învățătorul nu are decât foarte rar prilejul să descindă în oraș, să privească și răsfășeze într-o librărie bine asortată cu ultimele noutăți cari pot îmbogăți energia lui sufletească.

Această mare piedecă trebuie însă înlăturată. Dacă învățătorul nu poate veni la oraș după cartea necesară lui să meargă cartea la el acasă, să-i ciocănească la ușa chilii lui modeste și să-l invite la stat bogat în vorbe înțelepte.

Gândul acesta a frământat pe doi harnici profesori din Cluj (Dnii. C. Iencica și D. Goga), cunoscători ai sufletului învățătorului, ai nevoilor școlii rurale și a problemelor pe care le pune satul românesc și în special satul din Ardeal.

Pe lângă primul dar făcut sufletului învățătoresc (Revista „Satul și Școala”) ei pornesc la drum o nouă publicație periodică *Biblioteca învățătorilor* cu menirea arătată în rândurile de mai sus.

Prima cârtică: Școlarii Alicei Francheti, (traducere după marile pedagog italian Gh. Lombardo Radice) este chemat să miște sufletul educatorilor îndemnându-i la adevăratul apostolat.

În cele 160 pag., învățătorii vor găsi realizările obținute printr-o muncă perseverentă într-o școală rurală (Montesca) care a putut să furnizeze material bogat pentru marea reformă a învățământului primar din Italia.

Cârticica este precedată de un studiu documentat al D-lui Francesco Bettini, Inspector școlar în Florența.

În numeriile următoare ale Bibliotecii Învățătorilor vor apare: *Legea Învățământului primar, cu note și comentarii de C. Iencica.*

Cultura satelor, de cunoscutul tânăr învățat H. H. Stahl.

Pedagogul V. Gr. Borgovan, de Dimitrie Goga.

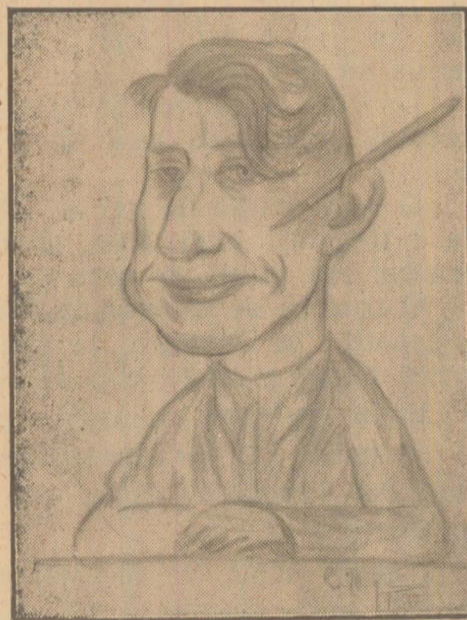
Tratat de corespondență școlară de C. Iencica.

Din înșirarea făcută se poate vedea că această publicație va avea un larg răsunet în sufletul învățătorilor, ușurându-le activitatea prin bogate informații și studii documentate atât de necesare lor.

Broșurile se pot cere dela redacția revistei, „Satul și Școala” Cluj (Mărzescu No. 21)

Radu Carpin

Din poveștile notariatului

EXCES DE ZEL...

UN OM DE BINE

Țin să vă mărturisesc și să precizez dela început: Nu fac politică și nu sunt înscris în nici unul dintre partidele existente azi la noi, astfel că cele ce urmează nu sunt izvorite decât dintr'un sentiment de perfectă obiectivitate, pe care, nu mă pot reține, de-a nu-l împărtăși și altora, cari, bincințeles, sunt tot obiectiv, ca și mine, în această chestiune.

E vorba despre harnicul subsecretar de stat la finanțe și deputatul județului nostru d. Mitiță Constantinescu.

În cei 16 ani, dela Unirea noastră cu România-mamă, am avut ocaziune, cu toții, să vedem trecând prin ținutul nostru mulți politicieni, mulți ne-au cerșit voturile, pe mulți i-am ales chiar, ca reprezentanți ai noștri, — regretând apoi faptul.

Toți, aproape fără excepție, fie localnici, fie aduși dintr'alte părți, odată aleși, nu-și mai aminteau de „frații alegători” — cu cari umblau de braț, tutuindu-se — ferindu-se chiar să mai dea față cu noi, fie că nu le mai convenea să stea de vorbă cu „țărani”, fie că le era rușine — lor înșiși — de incapacitatea lor, de-a nu face nimic pentru această regiune necăjită.

Dar iată că această regulă are și o excepție. Și încă foarte fericită, care am dori să se mențină măcar câteva decenii.

Excepția aceasta o constituie d. Mitiță Constantinescu, care deși ministru-subsecretar la cel mai aglomerat și mai urgent ministru, deși supraocupat cu treburile ce această funcțiune, grea și de răspundere, le reclamă, totuși, nu e aproape nici o Duminică, în care să nu vie la centrul județului care l-a ales și chiar în alte comune ale județului acestuia.

Sute de oameni se perindează atunci prin fața sa, atentă, înțelegătoare și binevoitoare. Dânsul împărțește fiecăruia dintre necăjiții solicitanți, câte-un dram de dreptate, sau cel puțin o vorbă bună. Nenumărate cereri pentru scutire de amenzi nedrepte și exagerate mai ales, la legea spirtului, scăderi de impo-

zite, ștergeri chiar, sunt rezolvate în astfel de zile.

Unul dintre aceste cazuri, care m'a impresionat mai mult, câștigându-mi sufletul, este următorul:

Un nenorocit meseriaș din Deva, neputându-și plăti impozitele, s'a cerut de fisc scoaterea la licitație a întregii sale averi: casa. S'a fixat termen de vânzare, totuși omul nu putea plăti, astfel că era expus să rămăie fără casă, cu întreaga lui familie.

Cu o zi înainte de licitație, venind în județ d. Mitiță Constantinescu, amenințatul contribuabil i-a prezentat o petițiune, cerând un mic termen de grație. Acesta, fără a-l mai întreba că ești „de-al nostru” sau nu, a dispus suspendarea licitației, acordând datorășului favorul de-a plăti restanța în rate lunare.

Iată ce poate face un om cu suflet nobil.

Dacă legea electorală n'ar fi așa cum este, adică de-a fi obligat să votezi lista întregă a unui partid, sunt sigur că și cei mai pătimiși adversari politici ai partidului liberal, ar vota pentru acest om cu dragoste față de alegătorii săi, cu d. Mitiță Constantinescu.

Cine altul oare și-ar mai jertfi, ca dânsul, zilele destinate recreerii, și să vină din București până în Deva, unde să asculte cererile drepte și nedrepte ale celor cari l-au ales? Mai ales ca ministru!

Iată deci, în rezumat, care este izvorul reflecțiilor expuse în acest articol, pe care m'a determinat să-l scriu bucuria de-a putea anunța cetitorilor noștri că d. Mitiță Constantinescu, în urma solicitării guvernului, a acceptat să rămăie și pe mai departe în postul avut la ministerul de finanțe, deși acela, ca a cărui politică financiară, se identificase d. Victor Slăvescu, a demisionat din guvern.

Să de-a D-zeu ca, măcar de-acum încolo, să pot face astfel de reflecții și despre alți reprezentanți ai ținutului nostru.

Sunt cel mai fericit când pot spune despre cineva lucruri bune, întocmai cum unii sunt satisfăcuți când pot bârbi pe alții, ceace-mi provoacă față de aceștia cele mai urite resentimente: scârba și disprețul.

Dar... apa trece, pietrele rămân!

R. G.

— DE-ALE PLUGĂRIEI —

Ce este bine să știe un bun gospodar

În America, la un concurs, o găină a făcut într'un an de zile 358 de ouă și alta 354.

În Danemarca, producția medie pe cap de găină este de 115 ouă anual.

În America, la o expoziție de vite, a fost adusă o vacă care a dat într'un an 16956 kgr. lapte, deci o medie de 46 kgr. zilnic.

Un vițel ca să crească cu 1 kgr. în greutate, trebuie să sugă 10-12 litri lapte.

O vacă mulsă de trei ori zilnic, dă cu 7-10% mai mult lapte, decât în cazul când este mulsă de două ori.

O pereche de cai mari de muncă la o expoziție în Germania, au tras pe un drum drept o greutate de 21.192 kgr.

Intr'o îngrășare rațională a porcilor, ei trebuie să mănânce zilnic o cantitate de alimente egală cu 4% din greutatea respectivă.

Laptele muls la început, este foarte slab, poate avea chiar 1% grăsime, cel muls la sfârșit este foarte gras, poate avea și 10% grăsime; deci pentru a avea un lapte bun, gras, să se mulgă bine, până la ultima picătură.

Un litru de lapte este tot atât de hrănitor ca 450 gr. carne macră de vită,

sau 9 ouă, sau 450 gr. carne de pasăre, sau 800 gr. carne de pește.

La iapă gestația durează 330—350 zile, căldurile apar la 9 zile, după fătare, țin tot 9 zile și se repeta din 3 în 3 săptămâni.

La vacă gestația (sarcina) ține 280-300 zile, căldurile apar la 3-8 săptămâni după fătare, durează dela 6-36 de ore și se repetă din 3 în 5 săptămâni.

La scroafă gestația ține 111-119 zile, căldurile apar la 5-8 săptămâni; durează 1-3 zile succedându-se tot din 3 în 3 săptămâni.

Oile au gestația 145-155 zile, căldurile apar la 6—8 săptămâni după fătare, durează 24-36 de ore, repetându-se la fel ca la speciile de mai sus.

Caprele au gestația de 154-158 zile, căldurile apar la 2-3 săptămâni după fătare, durează 36-48 de ore și se succed tot din 3 în 3 săptămâni.

Un vițel la naștere, în mod normal, trebuie să aibă mediu 7-9% din greutatea mamei.

Un armăsar bine îngrijit și folosit rațional, poate să fie bun pentru reproducție până la vârsta de 20 ani, un taur 10-12 ani, un vier 7 ani, un berbec 8-10 ani și un țap până la 7-8 ani.

M. Gătan, Ing. agr.

Din „valea Hațegului“

Iarnă grea. Intreaga regiune a Hațegului și în special Valea Bistrei este acoperită cu zăpadă. În ultimul timp a căzut mereu zăpadă și continuă să cadă. Blocurile au atins pe unele locuri înălțimea de 1 metru, iar unde au fost purtate de vânt și înălțimea de 2 metri.

Carieră nouă. În comuna Bucova există o carieră de marmură de cea mai bună calitate și care câțiva ani a întrerupt orice activitate din cauza jenei financiare. Actualmente se studiază deschiderea carierei, deoarece a fost cumpărată de un consorțiu financiar a cărui nume îl vom da la începerea lucrărilor. Locuitorii din regiune sunt cât se poate de mulțumiți căci vor avea de lucru în această nouă întreprindere.

Căsătorii. Anul 1935 a adus în notariatul Bucova nu mai puțin decât 25 de căsătorii. E ceva îmbucurător acest fapt, dar în același timp și dureros, deoarece majoritatea tinerilor nu au vârsta cerută de lege și întrucât nu li s'a aprobat cererea de dispensă sunt forțați să trăiască în concubinaj. Faptul acesta îl vom trata într'un articol documentat și care va relata întreaga stare de lucruri.

Premilitare, Acțiunea care a început pentru instrucția premilitară, deși pornită cu un scop nobil a dat naștere la o mulțime de frământări. Fruntașa comună Bucova a ajuns cenușotca Hațegului!... Se poate ca la această comună să nu fie cel puțin un subcentru?... Ostilitățile între Sarmiseghetuza și Bucova au început și firul lor nu se va termina nici prea curând și nici prea ușor. Notariatul Bucova dispune de un efectiv suficient, ba chiar întrece numărul recerut așa că ce adeterminat pe cei în drept să forjeze deplasarea tinerilor din Bucova la Sarmiseghetuza, unde sunt mai puțini?...

Și de ce nu s'au chemat și comunele Băuțarul-inferior și Băuțarul-superior, sau acestea vor domni să le atașeze județului Severin?

Lupta e deschisă și lipsește scânteia, însă am vrea să se știe că vlăstarele dela Bucova, tineri înalți ca brazii nu vor accepta alt subcentru și cu atât mai mult autoritățile.

Spargere. În noaptea de 10 Februarie indivizi necunoscuți până în prezent s'au introdus în prăvălia închiriată de D-nui Martin Dumitru din comuna Bucova. S'au furat câteva pachete cu bumbac. De remarcat că arendatorul nu s'a culcat decât la ora 2 noaptea și la ora 3 s'a produs furtul prin spargerea unui perete. Jandarmii certetează cazul.

Politice. D-nul Dr. Octavian Cosma, avocat, fost judecător în Hațeg a cerut înscrierea în partidul național-tărănesc, printre membrii activi.

Administrative. Cu ziua de 6 Februarie s'a înființat o nouă plasă: Sarmiseghetuza. Comunele acestei plase s'au luat dela plasa Hațeg. Noul primpretor încă nu se cunoaște.
Sorin Răscoala.

— Comitetul „Crucea Roșie“ sub-filiala Brad aduce vii mulțumiri Societății „Mica“ pentrucă a răspuns cu cea mai mare bunăvoință la apelul comitetului, înlesnind tot materialul necesar la aranjarea și împodobirea sălei în seara balului.

Mulțumiri Domnului director al Liceului care apreciind scopul serbării ne-a pus la dispoziție sala și tot ce a fost necesar.

Exprimăm mulțumiri tuturor doamnelor și domnilor cari au contribuit prin munca și bunăvoința lor la buna reușită a balului din 9 Februar a.c. dându-ne o frumoasă realizare.

S. B.

Către toți contribuabilii, —

Imprumutul de înzestrare

Primele trageri. — Numerele eșite la sorti
Viineri dimineață s'a făcut la ministerul de finanțe, prima trageră a noilor obligațiuni ale Imprumutului de înzestrare.

CĂȘTIGURI A 1200 LEI

(Continuare)

768641-60 1499881-900.2802601 20 531261-80
2715701-20, 120821-40, 206161 80,
3285041-60 1835741-60 3707961-80
106201-, 3646421-40, 1224991 60, 1204981-
500 67281-30, 2799321-40 2826121-40, 40481-
500, 3230641-60, 2643721-40,2235381-400,
1792641-60. 2484601-20, 671561-80
1397221-40, 3687041-40, 147701-20,
587761-80, 1472541-60, 1677381-400,
2381661-80, 2099821-40, 147701-20, 587761-
80, 1472541-60, 2698521-40, 1431881-900,
2763621-40, 504601-20, 2739261-80, 459141-
60, 3298241-60, 477641-60, 2671161-80,
247921-40, 160441-60, 2457141-60, 879021-40,
3707361-80, 2049121-40, 1422641-60, 267321-
40, 3057761-80, 1936921-40, 2731121-40,
815601-20, 2375741-60, 1660041-60, 50121-40,
1745901-20, 2605941-60, 3007281-300,
2794411-20, 20381-400, 3527681-700, 99641-
60, 2720341-60, 1465501-20, 2952921-40,
2094721-40, 2030081-100, 1383601-20,
2651241-60, 704721-40, 3663341-60, 2075261-
80, 1012981-1013000, 886281-300, 1288561-80,
1023041-060, 86401-420, 2594821-40, 1077521-
40, 114081-100, 77781-800, 2223341-360,
1135201-20, 3063641-60, 3670321-40,149501-20
3668581-600, 274041-60, 1125781-800,
987781-800, 2867721-40, 245701-20, 2752941-
60, 2932381-400, 1268481-500, 302221-40,
2045241-60, 278901-20, 1606121-40, 3123821-
40, 2737821-40, 2295141-60, 717661-80,
1627721-40, 746501-80, 326481-500, 3732801-

20, 1955141-60, 1463561-80, 1584241-60,
478041-60, 1440381-400, 546401-20, 533081-
100, 2372201-20. 1001881-900, 1865881-900
3033241-60, 1821601-20, 1158461-80, 2990481-
500

La această primă trageră a premiilor
imprumutului de înzestrare a țării s'au tras
225 de ruoluri a de 20 de numere.

Hălmagiu (Jud. Arad)

Culturale. În ziua de 17 Februarie a. c., a avut loc a IV-a ședință a cercului cultural „Hălmagiu“ în com. Ociu. După oficierea serviciului religios, s'a desfășurat programul ședinței publice. Pr. învățător Traian Sirban din Mironesti, a vorbit sătenilor despre: „Dragostea și respectul pentru biserică.“ D-nul Octavian Hărdiuțiu inv. în Mermesti, în conferința: „Higiena satului și a locuinței“ a reușit să nu-i desmintă titlul. Restul programului a fost complectat de elevii școlii primare cu recitări și coruri sub conducerea dnei Lucreția Giurgiu. Ședința intimă a început la ora 2 p. m. Lecția practică: „Regula de trei simplă“ la cls. IV-a a fost predată de D-na Lucreția Giurgiu. D-na Marcia Sirban inv. în Ionești, a expus frumos: „Opera literară a D-lui M. Sadoveanu“.

Rectificare. În numărul trecut din eroare am anunțat numirea D-lui R. Furdui ca subvizor școlar al circ. Hălmagiu. Interesându-ne la rev. școlar din Arad, s'a comunicat că Dl. R. Furdui a fost numit subrev. școlar la Ineu, iar la circ. Hălmagiu rămâne tot harnicul Dascăl bănațean Iosif. Târziu. Facem deci, cuvenita rectificare.

Diverse. Aflăm cu satisfacție că serviciul veterinar din plasa noastră n'a fost desființat. Deci, la lucru Dl. medic. Vă urăm: succes în misiunea Dv.

EXAMENE CU TÂLC

Câteva șire mărunte nu vor avea darul să lămurească opinia publică, dar aceste rânduri sunt expresia unei dureri, sbuciumul unor tineri târați în mod cinic în fața multiplelor comisii pentru un petec de hârtie zis diplomă.

În Ardeal au existat 3 școli de notari, la Lugoj, Arad, și Făgăraș, cari printr'o justă și echitabilă măsură s'au desființat închizându-și astfel porțile pe un timp nedeterminat. Nu s'a scandalizat nimeni, căci avem 1500 notari diplomați fără posturi și ca atare aceste școli ar fi însemnat continuarea validității unor șomeuri intelectuali. Doar s'au auzit câteva glasuri în pustie, cari erau nedumeriți că brusc li se reduce bugetul. Asta nu ar însemna nimic, dar desființându-se cursurile au rămas o serie de absolvenți ce ghinionști, fataliști, persecutați și mai mult sau mai puțin proști au căzut la primele examene!...

Nu avem nimic de zis, blestemând doar destinul care ne-a clasat în rândul celor ce trebuiau să se prezinte din nou la examene. Examenul acesta își are tâlcul său, căci mulți au fost chemați, dar puțini aleși, căci nu toți și nu ei au fost vinovați că au obținut o diplomă! Nu ne ocupăm și nu insistăm asupra criteriilor de selecțiune dela acest examen, dar ne revoltă „jocul sinistru” al unor nechemati, cari abuzând de bunătatea și sărăcia unor flămânzii — fii de țaran în special — au determinat forurile superioare să anuleze un examen!

Studentii notari s'au prezentat în corpore la Arad, căci Onor. Minister de Interne a aprobat o nouă sesiune zisă de lichidare și la acest examen au fost declarați reușiți toți candidații. Mirajul acestei reușite n'ar trebui să preocupe pe nimeni, deoarece s'a spus textual candidaților: — „Unii sunteți mai slăbuți la câte o materie și mai bine la alte materii, vedeți și studiați mereu în viață și în special materiile la care sunteți mai slabi”... cuvinte cari au un rost adânc. De ce să nenorocești un om, când totul se reduce la o scă-

pare din vedere și care nu are nici o influență asupra carierei? ...La Arad nu a fost pomană, ci selecțiune candidații din Lugoj au triumfat!... Ne mărginim la atât..., dar cine a reușit să convingă Ministerul la anularea diplomelor dela Arad?...

Am auzit și cetit criticele acestui examen, între care cea mai dreaptă — și unica dreaptă — a fost faptul, că regulamentul nu admite pregătirea cursului într'un centru și examenul într'altul!

De acord, cu toate că regulamentul acesta spune foarte multe, dar pe dată ce s'au desființat școlile, credem că s'a aprobat și regulamentul?... sau acesta a rămas celor ce L-au iubit atât în ultimul timp, încât aplicarea lui era o poveste tristă și nedreaptă?

Notarii reușiți la Arad s'au prezentat la un nou examen, de data acesta la școlile respective și destinul a făcut să cadă doar câțiva!... Nu vor blestema acești notari pe sbirii lor și în special cei căzuți din nou și nu vor simți remușcări cei ce au luat banii unor sărmani, căci vrem să se știe că mulți au dormit prin gara Arad nopțile examenelor?...

De ce au tăcut toți și nimeni nu voia să dea o explicație reală și sinceră?...

Noi suntem deplin satisfăcuți că posedăm două hârtii — zise diplome — și suntem cu toții de acord să facem o excursie și la Făgăraș și cei de acolo la Lugoj, doar după ce vom fi aflați apți de către toți corifeii vom putea și noi să avem o diplomă recunoscută și inapelabilă!...

Până atunci privim cu duioșie regulamentul, grație căruia ni s'au furat banii și mulți cugetăm la aureola sa trecută, căci azi este sfârticat și odată cu aureola sa a scăzut simțitor și prestigiul multora.

Cine are ceva de spus, să spună, doar suntem atât de dornici de o con-vorbire cu satrapii unui tineret...

Sorin Răsccoală

In jurul activității P. P. Buceș

În ziua de 20 Ianuarie, printr'o ședință festivă, și-a început activitatea sub centrul P. P. Buceș.

La ora 8 dimineața tinerii din comunele: După Piatra, Stăniștea, Buceș, Mihăleni și Blăjeni, s'au adunat la sediul subcentrului.

După facerea apelului nominal și repartizarea tinerilor pe grupe, tinerii conduși de Dl. Ioan Ciobanu inv, Mihăleni și comandant al subcentrului împreună cu instructorii au mers la biserica din comuna Buceș spre a lua parte la serviciul divin.

După serviciul divin tinerii împreună cu locuitorii satului au mers la școală unde Dl. Ioan Ciobanu a vorbit despre: „Scop, datorie și drepturi”, iar preotul Birău despre, „Credință ca punct de sprijin al statului”.

Am urmărit de aproape ședințele ținute de comandantul subcentrului cu tinerii din împrejurimea Comunei Buceș.

Deși un timp scurt dela începerea instrucției, totuși este o foarte mare deosebire între viața dusă de acești tineri înainte și după începerea activității premilitare.

Înainte se observa lipsa completă a disciplinei tineretului, lipsa de respect față de cei mai mari, înclinarea tineretului pe panta alunecoasă a patimilor și desfrâului.

Spre bucuria noastră, astăzi se observă mai multă disciplină, ordine din ce în ce mai multă și o energie care concordă cu vârsta și dezvoltarea tineretului.

Tinerii ce li va avea sub conducere,

Bate vântul

I

De când m'a aflat mulțimea
Că țin dragoste cu tine
Ne vorbește zi și noaptea
Când de rău și când de bine

II

Sânge rău dece mi-ai face
Și la ce m'ai mânia
Este o vechi zicătoare
Bate vântul latră câini

III

Noi să ne iubim înainte
Zică lumea orice-o zice
Valul vieții valul mării
Te coboară te ridică

IV

Sânge rău dece mi-ai face
Și la ce m'ai mânia
Este o vechi zicătoare
Bate vântul, latră câini
Auzit în jud. Dolj.

Știri din Băița

O frumoasă și reușită petrecere cu teatru urmat de dans organizată de tineretul intelectual din Băița, în favorul Asociației Române Pentru propaganda Aviației (A. R. P. A.), a avut loc Sâmbătă seara 16, Februarie, 1935, la „Pomul verde” localul Doamnei Iohana Popp, sub patronajul Dlui Farmacist Ernest Frochmayer primarul Băiței, cunoscut ca cetățean cu bune sentimente românești, de la care ar putea lua exemplul și românii noștri.

Programul teatral a fost următorul:

1. *Năpasta*. Dramă în 2 acte de marele nostru I. L. Caragiale, cu următoarea distribuție a rolurilor:

Dragomir	— — —	Dl. Octavian Bogdan
Ion	— — —	„ Dumitru Istrate
Gheorghe	— — —	„ Octavian Herbay
Anca	— — —	D-ra Florica Resiga.

1. *Sticla din urmă*. Comedie într'un act de M. Legan, distribuția rolurilor fiind următoarea:

Locotenentul	— — —	Dl. Liviu Radu
Petru, ordonanța locotenentului	Dl. I. Bortos	Grozăvescu, unchiul locotenentului
O. Bogdan.		

Cu toții au fost la înălțime, comportându-e admirabil în interpretarea rolurilor, fiind îndelung și furtunos aplaudați de publicul care a știut să răsplătească munca depusă în slujba culturalizării maselor și a celei mai vitale probleme a statului nostru „Apărarea națională” care prin A. R. P. A., are de scop crearea unei formidabile flote aeriene și a unui uriaș laborator aero-chimic-bacteriologic, care să înfrunească toate energiile creatoare ale neamului nostru în vederea realizării acestor imperioase desiderate — atât prin atmosfera de căldă familiaritate ce s'a menținut tot timpul, cât și prin participarea care n'a lăsat nimic de dorit.

După producțiunea teatrală a urmat dansul care a ținut până la ziuă, Jazzul Ötvös din Deva delectând tot timpul asistența, cu cele mai noi arii naționale și moderne.

Printre participanți s'au remarcat: Dna Moldovan cu fiul Dr. Cornel Moldovan D-na Mârșu, Dl. Emil Perian, Dl. Ing. Cazacu; familiile: Alexandru Herbay, Robert Valentin, Gheorghe Pollak, Ing. C. Zeller, Ios if Kiseli, Alexandru Eisler, Preot Vasile Romau dela Trestia, Preot Tudoran din Crăciunești, Dl. Ghiță Bănăduc cu Sora — oficianți la oficiul postal local — D-nii învățători Victor Ccean dela Crăciunești — Comandantul T. P. Dl. Victor Vinerean cu Dra Cornelia Costa dela Hărțăgani, Dl. Borza dela Ormindea, Dl. Trușă din Băița, etc.

Centrala Tineretului Aviatic Român A. R. P. A., București, a fost reprezentată prin Dl. Victor S. Milea învățător la Trestia.

La ora 3 noaptea, a fost aleasă „Regina Balului” Dra Viorica Popa, fida preotului din Hărțăgani.

Succesul moral și material a întrecut așteptările, făcând mulțumirea aranșatorilor și a participanților.

Bon No. 10

Zece bonuri de acestea dă drept posesorului la un anunț gratuit de 10 cuvinte la „Mica publicitate” din gazeta noastră.

timpul și greutatea prin cari trece spre a putea răspunde înaltei chemări a statului, vor fi răsplătiți cu îndrumările și pregătirea ce va căpăta în decursul celor 3 ani de instrucție, care le va da energia, vigurozitatea și indemnările pe calea cea dreaptă a vieții de mâine, care le va așeza pe cap cununa de cetățeni harnici, cinstiți și constincioși ai țării.

I. P.

Prefectura Județului Hunedoara
No. 2. 505/1935

Publicațiune de licitație

Se aduce la cunoștința generală că în ziua de 23 Martie 1935 ora 10 a. m., se va ține licitația publică cu oferte închise și sigilate în localul Prefecturii județului Hunedoara-Deva, pentru construirea Spitalului din comuna Baia de Criș, valoarea lucrărilor după deviz este de 1.500.000 Lei. —

Licitatiunea se va ține în conformitate cu art. 88-110 din legea Contabilității Publice, Regulamentul de funcționare al Oficiului Central de Licitații și Normele Generale publicate în Monitorul Oficial No. 127 din 1931. —

Toate persoanele cari vor lua parte la licitații, vor depune pe lângă ofertă și o garanție de 5% din valoarea devizului, iar ofertele se vor face numai în conformitate cu caietele de sarcini, cari pot fi văzute în fiecare zi de lucru între orele 12-13 1/2 în localul Serviciului județean de drumuri Hunedoara-Deva. —

Garantiile provizorii nu se vor primi decât în recepsele Casei de depuneri și Consemnați sau Administrațiilor Financiare. —

Prefect:	Șeful Serviciului
Dr. R. Miocu	inginer șef,
	Ing. Segesdy

Basme și realități politice

— Cronica internă —

Fapte noi a înregistrat istoria politică internă... fapte ce mențin atenția opiniei publice mereu în încordare. Cele mai puternice organisme ale Statului, partidul liberal și național-tărănesc, sunt în continuare frământări și deosebiri de vederi.

Național-tărăniștii sunt în plină desagregare. Tipă vaidiștii... răspund maniștii, dau comunicate primii, ripostează ultimii. Ca la ușa cortului... Și ce rușine?... Ardealul își privește frații sfâșiindu-se și cu durere sângeră fiii lui plecându-și capetele nemulțumiți...

Iuliu Maniu, conducătorul și omul de caracter, lovit și biciuit mișelnic de către toți ruinații, discreditații și transfugii?...

Am suferit destul și am știut răbda cnutul, căci am fost loviți noi, cei mulți... Ilămânzii, în a căror suflete era plămădit un crez, dar azi ne sunt loviți conducătorii și stăpânii!... Și Iuliu Maniu e conducător!... Conducător și animator de suflete; și cine lovește cu atâta cinism în acest om, nu poate decât să poarte pe frunte emblema putregaiului sufletesc...

Suntem prea tineri și necunoscuți pentru a ne putea pronunța în chestiuni vitale, dar tinerețea noastră vrem să fie un nou ideal, ideal izvorit din necesitățile imperioase ale vremii. Străini de tot ceea ce e putred și necinstit, aderenți convinși ai acelora ce ridică interesele Națiunii peste interesele proprii, indiferent partidul sau blocul din care face parte.

Frecăturile dintre vaidiști și maniști au darul periclitării a însăși existenței partidului. Popa Manu atacă și dă lecții de patriotism. V. Tilea — hulit de toți cunăscătorii — tipă la cotiturile drumurilor, crezând că tânguirile și neadăvărurile sale sunt epocale și vor salva țara și micuții sugaci — monopolizatori ai naționalismului —; invită lumea la banchete! Tipă personalitățile mai dihai ca haimanale cartierilor și parlamentari obișnuți ai cafenelelor; strigă Chemarea Românilor acompaniată de Solia Dreptății și răspunde România Nouă.

Un lucru e cert... o împăcare Maniu-Vaida e imposibilă atât în prezent cât și în viitor și toți acei ce vor mai aminti, chiar în treacăt de o împăcare vor minți.

Partidul e la răspântie... A demisionat și D-nul G. Mironescu, un stâlp masiv al partidului... și atmosfera e cu atât mai tulbură că se așteaptă excluderea din partid a D-lor V. V. Tilea și Eduard Mirto. În același timp o parte din partid pregătește un banchet în onoarea D-lui V. V. Tilea.

E curioasă înscrierea D-lui Zacharie Boilă în organizația D-lui Sever Bocu — leul Bănatului, — și cu atât mai mult, că ziarele România Nouă și Vestul vor constitui o forță puternică.

Guvernul se află într'un stadiu mai liniștit, unica problemă chinuitoare fiind cea financiară. Demisia D-lui V. Slăvescu precum și rezistența D-lui C. Angelescu, în ce privește reducerea bugetului departamentului său, dau naștere la o mulțime de versiuni. Credem că guvernul va trece și peste această piedecă, croindu-și drum drept și în viitor.

Negocierile cu reprezentanții Skodei se continuă mereu și se caută mereu condițiuni cât mai avantajoase pentru noi.

D-nul Octavian Goga a dat un interviu ziarului „Curentul”, în care își expune punctele de vedere în ce privește cele mai importante chestiuni la ordinea zilei. Natural că privește totul prin prisma planurilor sale, așa că multe fragmente din expunerea D. Sale sună cam fals. Sunt notorii atacurile contra D-lui Iuliu Maniu și contra Guvernului.

Basmele și realitățile din ultima vreme sunt cele de mai sus și lăsăm pe fiecare din cetitorii noștri să le claseze în sensul vederilor proprii, deoarece suntem convinși că sunt mulți cei ce nu ar accepta o aprofundare și aceasta dintr'o fatidică deosebire de vederi, ce nu provine decât dintr'o apărare a propriilor interese. Sorin Răscăală.

EUGEN PALIEVICI

Zilele trecute moartea a răpit dintre noi pe un harnic funcționar, EUGEN PALIEVICI, fostul șef al evidenței dela Soc. „Mica” — Brad.

Moare în vârsta de 54 ani, om încă în putere, când ar fi putut să mai fie încă folositor instituției unde funcționa. Inmormântarea a fost în 18 Febr. 1. c.

La cimitir — a ținut un frumos panegiric d. A. Clej, funcț. la evidență.

Extragem aici din vorbirea d. Clej o parte care caracterizează sufletul și activitatea regretatului funcționar dela soc. „Mica”.

„Nu vă mirați de ceea ce ne stă în față, că vine ceasul când toți cei din morminte vor auzi glasul Domnului și vor teși cei ce au făcut cele bune spre învierea vieții, iar cei ce au făcut cele rele spre învierea osândei”. (Evangh. Ioan Cap. V. 28—29).

Un pelerin veșnic neobosit de împlinirea datoriei sale pe acest pământ, pleacă astăzi din mijlocul nostru spre lăcașul odihnei de veac. Și cine oare ar putea spune, că aceste cuvinte de despărțire, de rămas bun, nu sunt cele mai greu de rostite? Iar dacă vorbele-mi sunt tremurătoare în aceste momente, să nu vă mire faptul, că prea e mare emoția și sarcina ce mă apasă, acum când împrejurările vitrege ne răpesc din mijlocul nostru pe acel care ne-a fost un devotat șef de birou. Deci, drumetul care ne părăsește astăzi atrage după sine o nepusă durere, pentru că adânc era rostul lui în suferințele noastre și mai presus de orice, adânc era rostul lui în sânul familiei sale.

Copleșit de durere, am venit în jurul sicralui său, pentru a ne arăta simțămintele de profundă recunoștință și înaltă admirație.

Cine ar putea oare desluși acum lângă sicriul deschis taine și popasuri de ale unui călător, care aproape jumătate de veac s'a luptat neconștient spre același ținte:

Îndeplinirea datoriei și fericirea familiei.

Cât privește datoria de funcționar cred că nu greșesc când spun, că și-a făcut-o cu prisosință, pentru că Evidența a cărei conducere o avea, era un birou greu, prin care au trecut mulți... și toți asi stau întristați în fața trupului rece.

Conducerea societății „MICA” a remarcat la vreme puterea de muncă și bunele intenții ale dispărutului, iar drept răsplată a avut

de griță, ca la orice ocazie să acorde neprecupețit tot sprijinul său — celui — care timp de 27 ani a știut să se identifice prin o muncă cinstită cu interesele societății.

Trei zile doar ne despart de acela, care a fost EUGEN PALIEVICI și iată că prezența lui, o simțim mai mult ca oricând. Figura lui blândă s'a tipărit adânc pe retina ochilor noștri, proiectându-se fidel prin pânza ce se lasă din st. în st. mai impenetrabilă pe firmentul amintirilor.

Iată-l de 27 ani pe aceste platuri și-l văd parcă și astăzi povestind satisfăcut, că după atâta timp — abia — anul trecut — după o despărțire de 20 ani — și-a revăzut pe bătrâna lui mamă, frații și rudeniți fără să bănuiască nici unul dintre ei că într'un timp așa de scurt îi va părăsi. Iată-l plecat pe neașteptate dintre noi, pe un drum lung și tăcut, fără ca să aibă timp a ne spune o vorbă, un sfat o dorință.

Rugăm pe cel Atotputernic, ca la capătul acestui drum, să-i redea liniștea de care în viață — din cauza multor greutăți — poate, n'a avut parte deplină.

Sfârșitul a sosit, dar este începutul vieții netrecătoare, dincolo de mormânt. Și în ora aceasta împovărată de durere, și cernită cu ceața deasă a tristeții, să îmbrățișăm cu dragoste sufletească pe cei 10 orfani, și pe nemângăiați-a soție, lăsând să curgă lacrimi frățești pe sicriul stropit astăzi de lacrimile celor rămași neconsolați.

Eugen Palievici a dispărut, dar cu toate acestea va trăi veșnic în sufletele noastre, care pulsează cu egală întristare în clipele despărțirii.

Trupul lui îl vom acoperi eu fărâncă, dar amintirea lui ve rămâne în veci; sufletul lui se va înfățișa înaintea dreptului Judecător ca o slugă bună și credincioasă, care intră întru bucuria Domnului său.

Iar voi îndurerați membrii ai familiei, adunați-vă în zile de grele încercări, în jurul altarelor străbune și rugați-vă pentru cel ce-a dispărut, pentru cel ce v'a părăsit re neașteptate. Atunci sufletele voastre vor înțelege și întrezări ajutorul triuis de Cel de sus, singurul izvor de mângâiere, de ușurare deplină și bucurie neschimbată.

Și-acum, dacă soarta n'a vrut ca măcar în ultimele clipe să ne poși ierta pentru eventualele nemulțumiri ce le-am provocat, fie

din nepriceperea noastră, fie din cauza line-reșii noastre sburdalnice — iartă-ne în acest din urmă ceas.

Dormi în pace, soția și fii tăi nu te vor uita. Cei cari te-am cunoscut, ca ultim omagiu, îți aducem modesta, dar adâncă noastră închinare, iar celor cari rămân îndurerați, toată mângâierea și dragostea noastră.

Rugați-vă pentru dânsul.

Publicație de licitație

Se aduce la cunoștința celor interesați că în ziua de 15 Martie a. c. orele 17 se va ține în localul școlii Normale de băieți din Deva, licitație publică cu oferte închise pentru executarea lucrărilor de izolare necesare subsolurilor institutului și internatului.

Licitatia se va ține în conf. cu art. 88-110 inclu din L. C. P. Regulamentului O. C. L. și după normele publicate în M. O. No. 127 din 4 Iunie 1931.

Pe lângă condițiunile cerute de Reg. O. C. L. ofertanți vor mai face dovada că sunt la zi cu plata impozitului.

Caetul de sarcini se poate cerceta zilnic între orele 9-12, la secretariatul școlii.

Președintele Comit. școlar

Secretar-Contabil

Director,

Const. Bilaus.

Constantin Sporea

CINEMA „ORIENT” BRAD

Duminică 3 Martie 1935.

„TRENUL FANTOM”

în limba

română

cu

Toni Bulandra

și

Bodescu

Primim:

Zvonurile și presupunerile tedențioase și molitioase răspândite în localitate, referitor la persoana mea, că aș fi autorul, ori inspiratorul ori informatorul corespondentului „Iperitos” din foaia „Zarandul” Nr. 6-1935 le resping cu toată indignarea și nici nu mă solidarizez cu conținutul celor publicate de dânsul. De procedurile folosite de „Iperitos” nu m'am folosit nici când în toată viața mea. Cei interesați, pe calea redacției, pot afla pe autor să-i ceară informațiuni apoi să se răfuiască cu dânsul ori cu dânsii.

Nicolae Florea preot ortodox Baia de Criș

Mulțumită

Mulțumim tuturor acelora care prin exprimarea de condolențe și participarea la inmormântare au luat parte la durerea ce am suferit prin pierderea scumpei și neuitatei noastre mame Letiția Costea n. Banciu, decedată în 11 Ianuarie 1935.

Familia Candin Ciocan.

Aninoasa-Hunedoara

Logodnă. — În ziua de 7 II. 1935, s'a logodit simpatica d-ră Eleonora Șinca cu d-l Ioan Popița, (licențiat în litere și filozofie) din com. Comana de jos, jud. Făgăraș. Le dorim multă fericire.

Nenorocire. — O impresionantă nenorocire s'a întâmplat la una din minele de cărbuni din loc, căreia i-a căzut victimă supraviețitorul Iosif Jurca. Numitul a fost surprins pe când asista la deblocarea unui masiv de piatră, de o stâncă care s'a prăbușit peste el. Corpul nefericitului a fost scos cu greu, de o echipă de lucrători de sub stâncă.

T.